

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Wojciechowski

Ławnik SN Jacek Leśniewski

Protokolant Karolina Majewska

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2023 r.

sprawy prokurator **M. S.**

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 137 § 1 ustawy
z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze
z powodu odwołania wniesionego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego
Prokuratora Generalnego dla katowickiego okręgu regionalnego
od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym
z dnia 15 grudnia 2021 r., sygn. akt PK I SD 60.2020

postanowił:

1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie,
2. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sygn. akt II ZOW 25/22

UZASADNIENIE

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym postanowienie z dnia 15 grudnia 2021 r., sygn. PK 1 SD 60.2020, na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie – wobec stwierdzenia, że postępowanie karne dotyczące tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone – przeciwko M. S. - prokuratorowi Prokuratury Rejonowej dla miasta R. obwinionej o to, że:

w okresie od dnia 1 sierpnia 2016 r. do dnia 17 listopada 2016 r. w związku z nadzorowaniem postępowania przygotowawczego o sygn. PR 9 Ds. [...] w sprawie o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na szkodę małoletniej L. B. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, tj. art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (dalej: u.p.p.) oraz § 156 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, w ten sposób, że w dniu 17 listopada 2016 r. zatwierdziła wydane przez funkcjonariusza policji postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., pomimo że w toku postępowania nie wykonano wszystkich czynności dowodowych koniecznych do wyjaśnienia czy doszło do popełnienia przestępstwa, w tym nie przesłuchano w charakterze świadków wszystkich osób mogących mieć informacje istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, nie uzupełniono i nie wyjaśniono niepełnej i niejasnej opinii biegłego z zakresu chirurgii dziecięcej, jak również nie podjęto żadnych czynności zmierzających do ustaleń związanych z ewentualnym zaistnieniem czynu z art. 160 § 2 k.k. pomimo, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dostatecznie uzasadniał podejrzenie jego popełnienia, a następnie nie rozstrzygnięto co do tego czynu w postanowieniu kończącym postępowanie przygotowawcze, czym jednocześnie uchybiła godności urzędu prokuratora, w ten sposób, że dopuszczając do rażąco

powierzchnowego sposobu prowadzenia omawianego postępowania i zatwierdzając oczywiście przedwczesne postanowienie o jego umorzeniu podważyła zaufanie do prokuratury jako organu ochrony prawa, co stanowi delikt dyscyplinarny z art. 137 § 1 u.p.p.

W punkcie 2 postanowienia kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążył Skarb Państwa.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla katowickiego okręgu regionalnego zażaleniem z dnia 20 grudnia 2021 r. zaskarżył postanowienie w całości. Na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 u.p.p. zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na bezpodstawnym uznaniu, iż opis i elementy zarzutu jaki ogłoszono obwinionej, pomimo braku przywołania w kwalifikacji art. 12 k.k., wskazują, że oparty został na jednoczynowej koncepcji przestępstwa ciągłego, a w związku z powyższym uznanie, że prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania w zakresie dwóch z trzech zachowań obwinionej M. S., powoduje zaistnienie przesłanki *res iudicata*, co miało istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia,
2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., poprzez błędne przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie zachodzi negatywna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, co miało wpływ na treść zapadłego orzeczenia.

Na podstawie tak skonstruowanego zarzutu skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla katowickiego okręgu regionalnego nie jest zasadne.

Zgodzić się należy ze stanowiskiem skarżącego, iż w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia sąd *a quo* błędnie wskazał, iż opis i elementy zarzutu jaki ogłoszono prokurator M. S. w dniu 1 października 2018 r., pomimo braku

przywołania w kwalifikacji art.12 k.k., wskazują na to, że oparty on został na jednoczynowej koncepcji przestępstwa ciągłego, a zarzutem objęto zachowania lub zaniechania w związku z nadzorowaniem postępowania przygotowawczego o sygn. akt PR 9 Ds. [...] W realiach niniejszej sprawy - jak trafnie argumentuje skarżący w uzasadnieniu zażalenia – nie można mówić o ziszczeniu się wszystkich przesłanek niezbędnych do konstrukcji prawnej czynu ciągłego opisanej w art. 12 k.k., albowiem nie sposób dopatrzeć się w zarzucanych prokurator M. S. zaniechaniach z góry powziętego zamiaru. W świetle materiału dowodowego zebranego w sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, iż obwiniona świadomie zaplanowała, iż w przyszłości dopuści się konkretnych zaniechań, które zostały opisane w przedstawionym zarzucie. Potwierdzeniem tego jest brak w opisie zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego działania „z góry powziętym zamiarem” i „w krótkich odstępach czasu”, a także nieuwzględnienie w jego kwalifikacji prawnej - 12 k.k.

Opis przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionej odpowiada natomiast występującej w prawie karnym materialnym konstrukcji przestępstwa wieloczynowego, którego istota polega na tym, iż szereg zachowań lub zaniechań stanowiących jednorodziejowe lub różnorodziejowe czyny stanowi jedno przestępstwo np. przestępstwo nie alimentacji (art. 209 k.k.), znęcania się (art. 207 k.k.).

W realiach niniejszej sprawy w toku postępowania dyscyplinarnego zarzucono prokurator M. S., że w okresie od dnia 1 sierpnia 2016 roku do dnia 17 listopada 2016 roku, w związku z nadzorowaniem postępowania przygotowawczego o sygn. PR 9 Ds. [...]. w sprawie o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na szkodę małoletniej L. B., dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze, art. 99 w zw. z art. 98 § 3 i § 2 pkt 2 k.r.o. w zw. z art. 51 § 2 k.p.k., art. 572 k.p.c. oraz § 156 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 roku - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, w ten sposób, że:

- nie zawiadomiła sądu opiekuńczego o ujawnionych w toku dochodzenia okolicznościach wskazujących na zagrożenie dobra dziecka,
- dopiero w dniu 22 września 2016 roku skierowała do sądu wnioski o ustanowienie dla małoletniej pokrzywdzonej L. B. kuratora,
- w dniu 17 listopada 2016 roku zatwierdziła wydane przez funkcjonariusza Policji postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., pomimo że w toku postępowania nie wykonano wszystkich czynności dowodowych koniecznych do wyjaśnienia czy doszło do popełnienia przestępstwa, w tym nie przesłuchano w charakterze świadków wszystkich osób mogących mieć informacje istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, nie uzupełniono i nie wyjaśniono niepełnej i niejasnej opinii biegłego z zakresu chirurgii dziecięcej, jak również nie podjęto żadnych czynności zmierzających do ustaleń związanych z ewentualnym zaistnieniem czynu z art. 160 § 2 k.k., pomimo, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dostatecznie uzasadniał podejrzenie jego popełnienia, a następnie nie rozstrzygnięto, co do tego czynu w postanowieniu kończącym postępowanie przygotowawcze.

tj. przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze.

W świetle powyższego zarzucone obwinionej przewinienie dyscyplinarne popełnione zostało w okresie od dnia 1 sierpnia 2016 roku do dnia 17 listopada 2016 roku i polegało na dopuszczeniu się trzech zaniedbań w związku z nadzorowaniem postępowania przygotowawczego o sygn. PR 9 Ds. [...] w sprawie o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na szkodę małoletniej L. B. (przewinienie wieloczynowe).

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dochodząc do przekonania, iż obwiniona nie popełniła uchybień polegających na nie zawiadomieniu sądu opiekuńczego o ujawnionych w toku dochodzenia okolicznościach wskazujących na zagrożenie dobra dziecka oraz zbyt późnym skierowaniu do sądu wniosku o ustanowienie dla małoletniej pokrzywdzonej L. B. kuratora, winien przedstawić jej zmieniony zarzut, w którym byłyby pominięte powyższe uchybienia i tak zmieniony zarzut zawrzeć we wniosku o ukaranie dyscyplinarne.

Zamiast tego z akt sprawy - w dniu 30 kwietnia 2020 roku - wyłączono materiały dotyczące części stawianych prokurator M. S. zarzutów, a następnie postanowieniem z dnia 25 maja 2020 roku – prawomocnie umorzono postępowanie dyscyplinarne w zakresie tego, że w okresie od dnia 1 sierpnia 2016 roku do dnia 17 listopada 2016 roku, w związku z nadzorowaniem postępowania przygotowawczego o sygn. PR 9 Ds. [...], w sprawie o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na szkodę małoletniej L. B., dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze, art. 99 w zw. z art. 98 § 3 i § 2 pkt 2 k.r.o. w zw. z art. 51 § 2 k.p.k. oraz art. 572 k.p.c., w ten sposób, że:

- nie zawiadomiła sądu opiekuńczego o ujawnionych w toku dochodzenia okolicznościach wskazujących na zagrożenie dobra dziecka.
- dopiero w dniu 22 września 2016 r. skierowała do sądu wniosek o ustanowienie dla małoletniej pokrzywdzonej L. B. kuratora,

czym jednocześnie uchybiła godności urzędu prokuratora, w ten sposób, że dopuściła do rażąco powierzchownego sposobu prowadzenia omawianego postępowania, tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku - Prawo o prokuraturze, wobec stwierdzenia, iż czyn zarzucany obwinionej nie zawiera ustawowych znamion deliktu dyscyplinarnego.

W następstwie prawomocnego umorzenia postępowania dyscyplinarnego, przewinienie dyscyplinarne (wieloczynowe) popełnione w okresie od dnia 1 sierpnia 2016 roku do dnia 17 listopada 2016 roku, polegające na uchybieniach w związku z nadzorowaniem postępowania przygotowawczego o sygn. PR 9 Ds. [...], w sprawie o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. na szkodę małoletniej L. B., zyskało status powagi rzeczy osądzonej. Oczywistym skutkiem takiego stanu rzeczy była niemożność – zgodnie z zasadą *ne bis in idem* – objęcia wnioskiem o ukaranie i ukarania obwinionej o to samo przewinienie dyscyplinarne, popełnione przez nią w tym samym czasie, w tej samej sprawie i na szkodę tej samej pokrzywdzonej, pomimo tego że opis tego przewinienia był różny.

Z tych tez względów sąd I instancji zasadnie umorzył postępowanie w oparciu o art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., stwierdzając, iż w sprawie wystąpiła przesłanka *res iudicata*.

Mając powyższe na uwadze, należało postanowić, jak na wstępie.